

Traducerea s-a făcut după originalul în limba greacă

Ιωάννης Μαρουσώτης
ΟΣΑ ΕΙΔΑ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ
ΠΟΡΦΥΡΙΟ

© Editura Egumenița pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAROUSIOTIS, IOANNIS

Părintele Porfirie mi-a spus... / Ioannis Marousiotis ; trad. de Cristian
Spătărelu. - Galați : Egumenița, 2014
ISBN 978-606-550-163-8

I. Spătărelu, Cristian (trad.)

2

Prolog¹ al Preasfințitului Episcop de Neofit și Batska, Irineu Bulovici

Fericitul arhimandrit Porfirie (Bairaktaris),
adevărat ascet al iubirii lui Hristos și slăvit
întru Acesta, străvazător, înzestrat cu harisma
vindecării bolilor și făcător de minuni, pedagog și
trăitor al vieții întru Hristos, icoană de smerenie
și iubire, părinte duhovnicesc și înnoitorul multor
suflete, s-a născut pe 7 februarie 1906 la Evia și a
adormit în Domnul pe 2 decembrie 1991 în chilia
Sfântul Gheorghe din Kavsokalivia, din Sfântul
Munte. Viața lui monahală și ascetică și-a petrecut-o în
același loc, în aceeași chilie aghiorită din vestitul Schit
al Kavsokaliviților. Căci prin pronia lui Dumnezeu, în
vreme ce cea mai mare parte a acestei vieți îndelungate
a lui pe pământ a trăit-o trupește în afara Sfântului
Munte, duhovnicește a rămas pretutindeni și mereu,

¹ În loc de altă introducere, adăugăm, tradus din limba sârbă,
prologul pe care l-a scris cu multă iubire și din experiență
personală Preasfințitul Episcop de Neofit (Novisad) și Batska,
Irineu Bulovici (al Patriarhiei Serbiei), în cartea care a fost editată
în anul 2002, sub îngrijirea lui în Serbia, despre părintele Porfirie,
cu titlul *Starețul Porfirie*.

chiar și când se afla în centrul zgomotos al Atenei, un adevărat monah aghiorit, un adevărat „kavsokalivit”. Prin credință și iubire, prin trăirea și nevoințele lui, L-a slăvit pe Domnul, iar Domnul l-a slăvit pe el prin sfințenie și prin darurile harului, îndeosebi prin darul străvederii, al prorociei, al vindecării bolilor și al facerii de minuni. Iar imnograful contemporan care-i afierosește stihuri nu exagerează atunci când îl laudă, după cum și imnografi bisericești din vechime îi laudau pe dreptii și asceții iubitori de Dumnezeu. Acesta folosește printre altele și următoarele epitete: „om ceresc”, „icoana vie a lui Hristos Celui viu”, „lucrătorul neadormit al rugăciunii”, „tămăduitorul neamăgit al bolilor sufletești și trupești ale omului”, „slujitorul smerit al oamenilor”, „răbdătorul în încercările vieții”, „cunoscătorul tainelor lui Dumnezeu”, „sălașul Sfântului Duh”, „comoara darurilor harului Său”, „cunoscătorul tainelor ascunse”, „model de iubire și smerenie”, „ocrotitorul și bucuria credincioșilor creștini”, „izbăvirea din naufragiile vieții”, „mângâiere în necazuri și deznădejdi”, „îndrumător al iubirii de Dumnezeu și de semeni”, „izvor de milostenie”².

Părintele Porfirie, prin simplitatea și nerăutatea lui copilărească, prin indulgența și blândețea lui unică, prin mărinimia și directitatea cu care comunica, prin smerenia adâncă, prin vederea înaltă a ochilor

² Din cartea lui Evangelos Hr. Karadimos, *Slujba Cuviosului și purtătorului de Dumnezeu părinte al nostru Porfirie Kavsokalivitul, străvăzătorul și făcătorul de minuni*, Ed. Ichnilasia, Atena, 1998.

lui duhovnicești și prin oceanul nemărginit de iubire pentru Hristos și pentru oameni, a fost ca o îmbrățișare dată fiecărui om aflat în încercări.

Bineînțeles că în acest scurt cuvânt nu vom pătrunde îndeamănunt în viața părintelui, în asceza și mărturia lui izvorâte din influența vie și din rodul Evangheliei lui Hristos. Însă nu putem să nu vorbim – în clipa de față pe scurt, dar pe viitor, dacă Dumnezeu va îngădui, vom vorbi mai mult și mai amănunțit – despre iubirea lui pentru Biserica noastră și interesul lui pentru aceasta, despre iubirea lui pentru poporul nostru sârb și despre grija avută pentru binele nostru. Această mărturie este personală, necunoscută decât de mine, a cărei autenticitate o susțin cu deplină răspundere înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, întrucât am avut norocul – sau mai bine-zis pronia necercetată a lui Dumnezeu a îngăduit – să mă aflu în comuniune duhovnicească cu părintele vreme de două decenii.

Părintele a stăruit mereu în discuțiile lui cu mine că păstorul trebuie să fie responsabil, veghetor, și să lucreze cu dăruire pentru renașterea duhovnicească a poporului sârb. Nu trebuie să ascundem faptul uimitor și remarcabil că atunci, la jumătatea și la sfârșitul anilor '70 ai secolului al XX-lea, deși Serbia nu fusese încă mutilată trupește, și părintelui nu i se dăduse vreodată prilejul să studieze faptele pozitive și negative ale istoriei și vieții poporului sârb, cu toate acestea, cu o precizie desăvârșită cunoștea, înțelegea și descria starea duhovnicească a poporului nostru. Încă

și mai importantă și mai impresionantă este aceeași convingere simplă cu care vorbește despre lucrurile viitoare care se vor întâmpla în viața Bisericii Sârbe și despre căutarea și evoluția duhovnicească viitoare a poporului sârb.

Cu harul lui Dumnezeu vedea de departe că poporul sârb în mod subconștient avea doar o singură nădejde, nădejdea în Biserica lui, și că într-o zi – foarte repede – (și toate acestea le spunea în vremea în care „neamul nostru” căzuse în „somnul morții”) își va regăsi brusc odihna în Biserică. Totodată își manifesta teama că Biserica – din cauza lipsei generale de păstori și îndeosebi de duhovnici maturi și capabili – nu va fi în poziția de a răspunde suficient pe măsura acestei nevoi uriașe de activitate și renaștere pastoral-misionară a tradiției și credinței ortodoxe. „Poporul vostru este schimbător, mai ales din punct de vedere duhovnicesc, chinuit, amărât, rănit, fiindcă pentru multă vreme a fost lipsit de Hristos: în mare parte (poporul) a rămas nebotezat sau, în alte cazuri, botezat, dar fără nicio călăuzire duhovnicească. Cei mai mulți copii și tineri au crescut și au trăit în familii fără Hristos. Într-un cuvânt, sub regim ateist sau chiar potrivit lui Dumnezeu, poporul vostru a fost ca oile fără păstor [...] În aceste condiții în țara voastră au putut pătrunde cu ușurință tot feluri de erezii și diferiți guruși, veniți să încante duhovnicește poporul lui Dumnezeu, și mulți au fost amăgiți.” Văzând toate acestea – mult mai limpede decât noi, cei care am vlăstărit și am trăit aici – a afirmat de multe ori cu tărie

nevoia vitală de preoți maturi duhovnicește, luminați, educați și înzestrați cu duhul jertfirii și dăruirii.

Pe tinerii preoți și monahi, pe teologi, pe creștinii nevoitori întru credință, pe toți îi sfătuia: „Să lucrați neîncetat și neobosit, să alergați pretutindeni și să-L propovăduiți pe Hristos tuturor, să osteniți până la istovire nevoindu-vă pentru Hristos și pentru Biserica Lui... Nu vă fie milă de tinerețea voastră, dați-le toate pentru Hristos și pentru Biserica Lui! Aceea trebuie să sporească, iar noi să ne micșorăm prin smerenie...”. Aceste cuvinte cutremurătoare de iubire și învățătură, care în chip irepetabil s-au întrupat prin pilda lui personală, au răsunat către toți și mai ales către noi, care suntem cetățeni ai poporului sârb și care am avut binecuvântarea și prilejul să-l întâlnim pe calea vieții noastre, să-l cunoaștem și să discutăm mult cu el. Sfântul și bunul părinte era împodobit, împreună cu toate celelalte, și cu duhul sobornicității autentice, cu sentimentul unității panortodoxe, căci inima lui era inundată de iubire pentru toți oamenii.

El nu discerneva vreo diferență între popoare. Pe toți îi iubea deopotrivă: cu aceeași dragoste, atașament și înflăcărare, mai ales poporul nostru sârb și toate popoarele ortodoxe, cum făcea și cu poporul său grec. Mi se pare însă că dădea deosebită atenție în rugăciunea lui pentru poporul sârb, deoarece a presimțit cu claritate, prin harisma Sfântului Duh, toate suferințele și necazurile pe care le va îndura. Iar deseori îi trezea noaptea la telefon pe fiii lui duhovnicești și pe creștinii pe care-i cunoștea și îi

îndemna să se roage pentru frații lor, sârbii. A prevăzut și începerea războiului în ținuturile noastre. Cu trei luni înainte de începerea războiului și a tragediilor i-a telefonat subsemnatului și l-a îndemnat să cadă în genunchi și să se roage la Domnul, căci zicea: „toate cele de la voi mi se par înnegurate și mi-e teamă că în curând va izbucni războiul...”.

Însă această primă mărturie publică despre acest mare ascet al iubirii și tămăduitor străvăzător, o vom încheia cu prorocia lui care spune că viața Bisericii în spațiul sârbesc se va reînnoi și că evlavia ortodoxă a poporului sârb va reînflori, în ciuda pustiirii duhovnicești îndelungate din timpul secolului al XX-lea. Vom adăuga cuvintele lui caracteristice: „Îl văd pe Hristos umblând peste câmpurile sârbești și alegându-i pe ai Lui”. Acestea au fost spuse în ziua în care nu exista încă aproape niciun semn vădit care să le îndreptățească.

Astăzi aceste cuvinte, slavă lui Dumnezeu, au devenit realitate. Nădăjduim că cele spuse de el în legătură cu ziua de mâine vor deveni de asemenea realitate, cu harul lui Dumnezeu și prin rugăciunile Sfinților Lui, și prin mijlocirile bunului și credinciosului rob al Mântuitorului Hristos, Porfirie, unul dintre cei mai mari luminători ai zilelor noastre, a cărui personalitate se reflectă și în paginile cărții pe care o țineți în mână.

Episcopul de Batska, Irineu

Câteva date biografice despre părintele Porfirie

Părintele Porfirie s-a născut în anul 1906 în micul sat Sfântul Ioan din Evia. A mers la școala primară doar doi ani. De mic copil a citit viața Sfântului Ioan Colibașul și a vrut să-l urmeze. Astfel, la vârsta de doisprezece ani a plecat în Sfântul Munte și a devenit ucenic la doi frați care se nevoiau la Kavsokalivia. A făcut acestora ascultare desăvârșită și întru bucurie și la vârsta de șaisprezece ani a fost tuns monah, cu numele Nichita. L-a iubit mult pe Hristos și pe părinții lui duhovnicești, și foarte devreme a primit harisma străvederii.

La vârsta de optsprezece ani s-a îmbolnăvit grav și părinții lui duhovnicești l-au trimis la o mănăstire din afara Sfântului Munte, pentru a se vindeca mai ușor. S-a întors degrabă cu sănătatea îmbunătățită, dar s-a dedat din nou nevoițelor îmbolnăvinduse iarăși, și de aceea părinții lui duhovnicești i-au spus să rămână definitiv într-o mănăstire din afara Sfântului Munte. S-a dus la Mănăstirea Sfântului Haralambie Avlinariou. Acolo a fost găzduit pentru puțină vreme

arhiepiscopul Sinaiului, Porfirie al III-lea, care, văzând virtuțile sale, l-a hirotonit preot la 27 iulie 1927, cu numele Porfirie.

În luna octombrie 1940, din iubire pentru bolnavi, la cererea lui, a fost numit paroh la Policlinica din Atena, lângă Omonia. A slujit aici treizeci de ani. După pensionare s-a instalat la Kallisia, în Panteli, iar în anul 1979, după ce a primit permisiunea mitropolitului de Attika, Dorotei, s-a așezat la o fermă din Milesi, Attika, unde mai apoi, iarăși cu permisiunea scrisă a aceluiasi mitropolit, a zidit metocul Sihăstriei de maici Schimbarea la Față a Mântuitorului.

Anterior, cu acceptul Sfântului Sinod și al Ministerului Educației și Religiiilor, înregistrase sihăstria la tribunal ca persoană juridică, cu sediul la Atena, care a fost recunoscută legal prin decret prezidențial. La Milesi l-au vizitat mulți creștini pentru a primi binecuvântarea și povețele lui, fiindcă devenise cunoscut ca om al rugăciunii, înțelepciunii, smereniei și iubirii.

Părintele avea harismele străvederii, vindecării și înainte-vederii, pe care le folosea mereu cu discernământ și smerenie spre ajutorarea oamenilor și niciodată pentru slava personală. A săvârșit astfel binefaceri la mii de oameni.

După ce a prevăzut sfârșitul vieții sale pământești s-a întors în Sfântul Munte, la chilia Kavsokaliviților, unde fusese tuns monah, pentru a adormi întru Domnul în pace și smerenie și pentru a fi îngropat fără zgomot. La 9 decembrie 1991 a adormit întru

Domnul și în ziua următoare trupul i-a fost îngropat după tradiția monahală, iar sufletul i-a urcat deja la ceruri, lângă Hristos, pe Care L-a iubit mai mult decât pe oricine altcineva.

După adormirea lui au fost scrise despre el multe cărți în diferite limbi. Astfel, smeritul ieromonah Porfirie a devenit larg cunoscut și continuă să facă minuni și să-i ajute pe cei care-l cheamă.

Fie să avem binecuvântarea lui!